

© Мұхаддес Китапты аўдарыў Институты, 2004

Галатиялыларға жазылған хат

Китап ҳаққында мағлыўмат

Хат елши Павелдин өң биринши жазылған хатларының бири болып, ол Галатия үлкесиндеги (хәзирги Туркияның арқа-батыс бөлекти) исениўши жәмәэтлерге жазылған. Сол жердеги исениўши жәмәэт Павел арқалы пайда болған еди (Елш. исл. 13:14 – 14:23).

Хаттағы сөз етилетуғын баслы машқала яхудий емеслердин, яғный басқа милlet адамларының Ийсаға исенгенде сұннет етилийине ямаса етилмейине байланыслы. Исениўши яхудийлердин пикири бойынша, Ийсаны қабыл еткен хәр бир басқа милlet адамы акланыўы ушын Мұйсаның Нызамын орынлап жасаўы, әсиресе сұннет етилийи шәрт еди. Бирақ, Павел адам сұннет етилийи ямаса Мұхаддес Нызамды орынлауы арқалы емес, ал тек Ийса Масихқа деген исеними арқалы Кудайдың миyrими менен ақланады, деп жуўап береди.

Және де, Павел хатында өз елшилик хызметин Кудай тәрепинен, Ийса Масихтың көрсеткен аяны арқалы алғанын хәм сол себептен усындаі сөзлерди айтыў хұқықына ииे екенин билдиреди. Ол исениўшилердин азат адам екенлигин айтып, олардың бул азатлықтың тұна ислеў ушын пайдаланбай, Мұхаддес Руўхқа бойсынып жасаў кереклигин нәсият етеди.

Биринши бап

Сәлемнама

¹⁻² Адамлар тәрепинен ямаса адамлар арқалы емес, ал Ийса Масих^{*} хәм Оны өлимнен тирилткен Экемиз Кудай тәрепинен елши болып тайынланған мен, Павелден хәм мениң менен бирге болған барлық туүйсқанлардан, Галатиядағы исенийүши жәмәэтлерге сәлем!

³ Экемиз Кудай хәм Ийемиз Ийса Масих сизлерге мийрим хәм тынышлық берсін! ⁴ Экемиз Кудайдың ерки бойынша, Ийса Масих бизлерди хәзирги жауыз заманнан күтқармақшы болып, гұналарымыз ушын Өзин курбан етти. ⁵ Кудайымызға мәнгиге данқ болсын! Аўмийин.

Хош Хабар жалғызы

⁶ Сизлерди Масихтың мийрими арқалы шакырған Кудайдан соншелли тез жұз бурып, басқа бир «хош хабар» да аўып кеткенинizге хайранман. ⁷ Негизинде басқа бир «хош хабар» жоқ. Ал, сизлердин ақылыныңды шатастырып, Масихтың Хош Хабарын бурмаламақшы болып атырғанлар ғана бар.

⁸ Бирак егер де бизлер ямаса аспаннан бир периште келип, өзлеримиз сизлерге айтқан Хош Хабарға қарсы «хош хабар» жәриялап атырған болса, ол Кудайдың ғарғысына ушырасын! ⁹ Бурын айтқанымызды және қайталап айтаман: егер ким де ким сизлер қабыл еткен Хош Хабарға қарсы бир «хош хабар» ды жәриялап атырған болса, ол Кудайдың ғарғысына ушырасын!

¹⁰ Енди мен адамлардың мақтауын қәлеп атырман ба ямаса Кудайдың ба? Я болмаса, адамларға жағыныңға тырысып атырман ба? Егер елеге дейин адамларға жағынбақшы болғанымда, онда мен Масихтың хызметшиси бола алмас едим.

Павел қалай Масихтың елишиси болды

¹¹ Туүйсқанларым, мен жәриялған Хош Хабарды адам ойлап шығармағанын билийнізді қәлеймен. ¹² Мен бул Хош Хабарды адамнан қабыл етпедім хәм хеш кимнен үйренбедім. Оны маған Ийса Масихтың Өзи аян арқалы билдириди.

---

* 1:1-2 *Masich* – еврей тилинде «Басына май қуылған адам» дегенді анлатады. Кудай ўәде еткен Күтқарыўшы.

¹³Мен яхудий дининде болғанымда, қалай өмир сүргеним ҳаққында еситкенсизлер. Қудайдың жәмәэтин аяұсыз куўдалап, оны күртүйға тырысатуғын едим. ¹⁴Яхудий дининде өз миллетимдеги көп қатар-курбыларымнан озып, ата-бабаларымыздың үрп-әдептерин орынлауға жан-тәним менен ғайрат салатуғын едим.

¹⁵⁻¹⁶ Бирақ мени анамның қарнында болғанымда-ақ танлап, Өз мийрими менен шақырған Қудай басқа миллетлер арасында Хош Хабарды жәриялауым ушын, маған Улын ашып билдириүге ыразы болды. Сонда мен адамлар менен мәсләхәтлесип отырмадым. ¹⁷ Ерусалимге, яғый меннен бурын елши болғанларға да бармадым. Ал дәрхал Арабстанға кетип, кейин және Дамаскқа қайтып келдім.

¹⁸ Соңынан үш жыл кейин Петр* менен танысыў ушын Ерусалимге бардым. Оның жанында он бес күн болдым. ¹⁹ Бирақ, басқа елшилердин ҳеш бириң көрмедім, тек Иилемиз Ийсаның иниси Яқыпты ғана көрдім. ²⁰ Сизлерге жазып атырғанларымың өтирик емес екенлигин Қудайдың алдында билдирип атырман. ²¹ Буннан соң, мен Сирия хәм Киликия үлкелерине кеттім. ²² Ал Яхудиядағы Масихка тийисли жәмәэтлер мени жүзбе-жүз танымайтуғын еди. ²³ Олар тек: «Бир ўақытлары бизлерди куўдалаған адам бурын өзи жоқ қылмақшы болған исеним ҳаққында енди өзи жәриялап жүр», – дегенді еситип, ²⁴ мен ушын Қудайды алғыслаған еди.

Екинши бап

*Басқа елшилердин
Павелди қабыл етишүү*

¹ Арадан он төрт жыл өткеннен соң, Барнаба менен бирліктे және Ерусалимге бардым. Жаныма Титусты да алдым. ²Ол жерге Қудайдан алған аяным себепли бардым. Сол жердеги жәмәэт жетекшилери менен жеке сөйлесип, басқа миллетлер арасында өзим жәриялап жүрген Хош Хабарды баян еттім. Ислеген мийнетим хәм ҳәзир ислевп атырған ис-хәрекетимнің зая кетпеўи ушын усылай исследим. ³Ал олар мениң жанымдағы Титустың грек болыўына қарамай, оны сүннет етилиүгө мәжбүрлемеди.

⁴ Бирақ арамызға жасырын кирген айырым жалған туўысқанлар бар еди. Олар бизлерге Ииса Масих берген азатлықты көре алмай, бизлерди яхудийлердин нызамының қулы қылмақшы еди. ⁵Ал бизлер Хош Хабардың ҳақыйқаты сизлер менен бәрқулла бирге болсын деп, оларға бир дем де бойсынып, тәслим болмадык.

* 1:18 Ямаса: Кифа. Кифа – Петр деген аттың ески арамейше түри.

⁶ Ерусалим жәмәэтиниң жетекшилери қашелли атақлы болса да, мен ушын бәри бир: Кудай адамларды айырмайды. Олар мениң жәриялаў исиме қосымша хеш нәрсе жүклемеди. ⁷Керисинше, Хош Хабарды яхудийлерге* жәриялаў иси Петрge исенип тапсырылғандай, басқа миллетлерге** жәриялаў иси маған исенип тапсырылғанын олар билди. ⁸Себеби Петрди яхудийлер ушын елши етип тайынлаған Кудай мени де басқа миллетлер ушын елши етип тайынлады. ⁹Жәмәэтлердин тиреклери есапланған Яқып, Кифа*** ҳәм Юхан Кудайдың маған берген мийримин мойынлап, маған ҳәм Барнабаға бирдемлік колларын созды. Солай етип, бизлердин басқа миллетлерге, ал өзлериңиң яхудийлерге кетиүин макул көрди. ¹⁰Тек еле де жарлыларға жәрдем бериүди естен шығармаўымызды өтиниш етти. Мен де бул исти шын кеүйлден ислеүте тырысып киятырған едим.

Павелдиң Петрди әшкарапалауы

¹¹Кифа Антиохияға келгенде, оның қәтесин бетине айтып әшкара еттим. ¹²Өйткени Яқыптың жаңынан базы адамлар келмestен алдын Кифа басқа милlet исенишілери менен бирге аўқат жейтуғын еди. Бирак сол яхудийлер**** келгенде коркып, сүннет етилмен басқа милlet исенишілеринен өзин шетке алды ҳәм олар менен байланысты үзди. ¹³Басқа яхудийлер де Кифаға уқсап еки жұзилик исследи. Ҳәтте, Барнаба да олардың еки жұзилигине берилди.

¹⁴Олардын Хош Хабардың ҳақықаты бойынша ис туттай атырғанын көргенимде, ҳәммениң алдында Кифаға былай дедим: «Сен яхудий бола тұра, яхудий сыйқыл емес, ал басқа милlet адамы сыйқыл жасап атырсан. Енди қалайынша сен басқа милlet адамларын яхудийлесіүге мәжбүрләйсен? ¹⁵Бизлер яхудий болып тууылдық, басқа миллетлер сыйқыл гүнакар***** емеспиз. ¹⁶Бирак та, адам Мухаддес Нызамды орынлап жасағаны арқалы емес, ал Ийса Масихқа деген исеними арқалы ақланатуғынын билемиз. Сонықтан бизлер де Мухаддес Нызамды орынлап жасағанымыз арқалы емес, ал Масихқа деген исенимиз бенен ақланамыз деп, Ийса Масихқа исендик. Себеби хеш бир адам Мухаддес Нызамды орынлап жасағаны арқалы ақланбайды».

* 2:7 Сөзбе-сөз: сүннетсизлерге.

** 2:7 Сөзбе-сөз: сүннетлилерге.

*** 2:9 Яғный: Петр.

**** 2:12 Сөзбе-сөз: сүннетлилер.

***** 2:15 Гүнакар – яхудийлердин ойы бойынша, Мухаддес Нызамсыз жасайтуғын басқа милlet адамлары гүнакар болып есапланатуғын еди.

¹⁷ Егер Ийса Масих арқалы ақланыуды излеп, өзлеримиз гүнакар болып шықсак, Масих бизлерди гұнаға жетелеүши болғаны ма? Ҳеш қашан! ¹⁸ Егер мен өзим бузған яхдий үрп-әдтетлерин қайтадан тиклесем, онда мен өзимниң нызам бузышы екенимди дәлиллеген боламан. ¹⁹ Кудай алдында жасаў ушын, Мухаддес Нызам арқалы мен Мухаддес Нызам алдында өлгөнмен. ²⁰ Мен Масих пенен бирге атанақ ағашқа шегеленгенмен. Енди жасап атырған мен емес, ал менде Масих жасап атыр. Ҳәзир денеде жасап атырған өмириимде мени сүйтеп ҳәм мен ушын Өзин курбан еткен Қудайдың Улына деген исенимим менен жасап атырман. ²¹ Мен Қудайдың мириимин қәдирсиз деп есалпамайман. Егер де Мухаддес Нызам арқалы ақланыу мүмкін болғанда, онда Масих бийкарға өлген болар еди.

Үшинши бап

Мухаддес Нызам ҳәм исеним

¹ Ҳәй, ақылсыз галатиялылар! Сизлерди ким сыйқырлап таслады? Ийса Масихтың атанақ ағашқа шегеленип қойылғаны көз алдыңыздан кетпестей етип сүүртленип берилген жоқ па еди? ² Сизлерден бир нәрсени ғана билмекшимен: сизлер Мухаддес Руўхты* қалай алдыңлар? Мухаддес Нызамды орынлап па ямаса өзлериниз еситкен Хош Хабарға исенип пе? ³ Сизлер соншелли ақылсыз болғаныңыз ба? Мухаддес Руўх пенен баслап, енди неге адамның ис-хәрекети менен минисизликке ерисиүге тырысып атырсызлар? ⁴ Бийкарға сонша азап шектиңиз бе?! Ҳақыйқаттан да, бийкарға ма?! ⁵ Сизлерге Мухаддес Руўхын берген ҳәм аранызда кәраматлар көрсеткен Қудай буны Мухаддес Нызамды орынлағаныңыз ушын ислеп атыр ма ямаса өзлериниз еситкен Хош Хабарға исенгениңиз ушын ба?

⁶ Ибраіымның мысалын алып қарайык: «Ол Қудайға исенди ҳәм сол себептен Қудай оны ақланған деп санады»**. ⁷ Солай етип, мынаны билип қойыңлар: исенгенлердин ҳәммеси Ибраіымның ҳақыйқый урпаклары болады.

⁸ Мухаддес Жазыў Қудайдың баска миллетлерди исеними арқалы ақлайтуынын болжап, Ибраіымға: «Барлық ҳалықтар сен арқалы жарылқанады»***, – деп қуўанышлы хабарды алдын ала жиберген еди. ⁹ Солай етип, исенгенлер исениүши Ибраіым менен бирге жарылқанады.

* 3:2 Мухаддес Руўх – Қудайдың Руўхы.

** 3:6 Жаратылыс 15:6.

*** 3:8 Жаратылыс 12:3; 18:18; 22:18.

¹⁰ Мухаддес Нызамды орынлауы арқалы ақланатуғынына исенетүтінлардың ҳәммесине нәлет жаўады. Өйткени Мухаддес Нызамда былай деп жазылған: «*Мұхаддес Нызам китабында жасылған ҳәмме нәрсени бәркүлла орынлап жасамайтуғын ҳәр бир адам нәлетий болады*»*. ¹¹ Мухаддес Нызамды орынлауы арқалы хеш бир адам Кудай алдында ақланана алмайтуғыны анық. Себеби: «*Исеними менен ақланған жасайды*»**, – деп жазылған. ¹² Мухаддес Нызамның тийкары исеним емес. Керисинше: «*Мұхаддес Нызамда буйырылғандарды орынлаған олар арқалы жасайды*»***, – деп жазылған. ¹³⁻¹⁴ Масих бизлер ушын нәлетленгенликтен, Кудайдың Ибраіымға берген жарылқауы Масих Ийса арқалы басқа милдеттерге несип етеди ҳәм бизлер ўәде етилген Мухаддес Руўхты исенимимиз арқалы аламыз. Масих бизлерди Мухаддес Нызамның нәлетинен күткарды. Өйткени: «*Ағашқа асылған ҳәр бир адам нәлетий*»****, – деп жазылған.

Мұхаддес Нызам хәм Кудайдың ўәдеси

¹⁵ Туўысқанларым! Адамлар өмиринен мысал келтирейин: адамлар арасында дүзилген келисімди бийкарлауға ямаса оған бир нәрсе қосыуға болмайды. ¹⁶ Кудай Ибраіымға ҳәм оның урпағына ўәде***** бергенде: «*сениң урпағыңнан болғанларға*» деп көп адамларды нәзерде тұтып айтқан жоқ, ал «*сениң урпағыңнан болғанға*» деп, тек бир адамды, яғни Ийса Масихты нәзерде тұтып айтқан еди. ¹⁷ Мениң айтажағым мынау: төрт жұз отыз жылдан соң пайда болған Мухаддес Нызам Кудайдың алдын ала дүзген келисімін бийкарлап, ўәдесиниң күшин жоқ қылмайды. ¹⁸ Себеби егер Кудайдың берген мийрасы Мухаддес Нызамды орынлау арқалы берилгенде, онда ол ўәде бойынша болмайды. Бирақ Кудай мийрасты Ибраіымға ўәде бойынша берди.

¹⁹ Ондай болса, Мухаддес Нызам не ушын берилген? Ол гұналарымызды ашып көрсетиү ушын, келисімге қосымша етип берилген. Өзи Кудайдың ўәдеси ҳәм Ибраіымның урпағы болған Масих келгенге дейин ғана Мухаддес Нызам хәрекет етеди. Ол периштерелер арқалы тәйеллешинин қолы менен берилген еди. ²⁰ Ал тәйеллеши тек бир тәрепке тийисли емес. Бирақ Кудай – жалғыз.

* 3:10 Мухаддес Нызамды қайталау 27:26.

** 3:11 Ямаса: «Ақланған адам исеними менен жасайды». Хабакук 2:4.

*** 3:12 Лебий 18:5.

**** 3:13-14 Мухаддес Нызамды қайталау 21:23.

***** 3:16 Ўәде – Жаратылыс 12:7 қа қаран.

Мұхаддес Нызамның мақсети

²¹ Олай болса, Мұхаддес Нызам Қудайдың ўәделерине қарсы ма? Ҳеш қашан! Әйткени егер де өмир бере алатуғын нызам берилген болса, онда адамлар, әлбетте, нызам арқалы ақланар еди. ²² Бирақ, Ийса Масихқа деген исеннимге тийкарланған ўәде исенгенлерге берилиү ушын, Мұхаддес Жазыў пүткіл барлықты гүнаның тұтқыны деп жәриялады.

²³ Бул исеним пайда болыўдан алдын бизлер Мұхаддес Нызамның баклауы астында болып, келешек исеннимнің айқынласыўына шекем Мұхаддес Нызамның тұтқыны едик. ²⁴ Басқаша айтқанда, исеним арқалы ақланыўымыз ушын, Масих келиүге дейин Мұхаддес Нызам тәрбияшымыз болды. ²⁵ Бирақ исеним пайда болғаннан соң, бизлер енди тәрбияшымыз болған Мұхаддес Нызамның қол астында емеспиз.

²⁶ Себеби Масих Ийсаға исенгенинизд үшын, хәммениз Қудайдың балаларысыз. ²⁷ Суўфа шомылдырылғандай* Масих пенен бирлесип, хәр биринизд Масих сыйқлы болдыңлар**. ²⁸ Ендигиден былай, яхудий менен гректиң, күл менен азат адамның, еркек пенен хаялдың арасында хеш қандай айырмашылық жок. Әйткени хәммениз Масих Ийсада бирсиз. ²⁹ Егер Масихқа тийисли болсаныз, онда Ибраїмның урпағысыз, Қудайдың ўәдеси бойынша мийрасхорларсыз.

Төртінши бап

¹ Және айтажағым мынаў: мийрасхор хәмме нәрсениң ийеси болса да, бала ўақтында оның құлдан айырмашылығы жок. ² Ол әкесинің белгилеген ўақтына дейин тәрбияшылар менен үй басқарыўшысының баклауы астында болады.

³ Усы сыйқлы, бизлер де балалық ўақтымызды, яғнай ҳақыйқат-лықты толық түсінбеген ўақтымызда дүньяның мәниссиз қағыйдаларының қулы едик. ⁴⁻⁵ Бирақ ўақты келгенде, Қудай Өз Улын жиберди. Ол Мұхаддес Нызамның қулы болғанлардың күтқарылышы ушын хәм бизлердин Қудайдың балалары болыўымыз үшын хаялдан туўылып, Мұхаддес Нызамға бойсынып жасады. ⁶ Сизлер енди Қудайдың балалары болдыңлар. Соңлықтан Ол Өз Улының Рүхүн

* ^{3:27} Суўфа шомылдырыш – грек тилинде «баптизо». Бул рәсим Қудайдың адамларды кеширип, пәк хәм таза өмирди сыйфа бериүинин нышаны.

** ^{3:27} Сөзбе-сөз: Масихты кийип алдыңлар.

жүреклеринизге жиберди. Усы Руўх арқалы сизлер Кудайды: «Эке, Экежаным!»* деп шақырыўыңызға болады.⁷ Сол себептен сен енди қул емессен, ал Кудайдың перзентисен. Кудайдың перзенти болғаның ушын, Кудай сени мийрасхор етти.

Павелдиң галатиялылар ушын тәшиүишлениүү

⁸ Бурын сизлер Кудайды билмей, негизи Кудай болмаған нәрсөлгреге қул болдыңлар. ⁹ Енди болса, Кудайды билип алдыңлар, туўрырағы, сизлерди Кудай таныйды. Солай екен, неге енди және дүньяның ҳәлсиз хәм қәдирсиз қағыйдаларына қайтып баратырсызлар. Қайтадан және олардың куллары болмақшымысызлар?¹⁰ Құнлар, айлар, мәүсүмлөр хәм жылларды белгилейсизлер. ¹¹ Сизлер ушын бийкарға мийнет еттим бе, деп тәшиүиштемен.

¹² Түүісқанларым! Сизлерден өтиниш етемен, мен сыйқлы болыңлар. Себеби мен де сизлер сыйқлы болым. Сизлер маған хеш қандай жаманлық ислемединлер. ¹³ Хош Хабарды сизлерге бириңши мәрте ден-саўлығымның ҳәлсизлиги себепли жәриялағанымнан хабарыныз бар. ¹⁴ Мениң ден-саўлығымның жағдайы сизлер ушын бир сынақ болса да, менменсип, маған тәкаббирлик етпединлер. Керисинше, мени Кудайдың бир периштесиндей, хәтте, Ийса Масихтай қабыл еттиңлөр. ¹⁵ Енди сол қуянышының қаякта?! Сизлерге өзим гүйаман: қолларыныздан келсе, көзлеринизди ойып, маған берер единлөр. ¹⁶ Енди сизлерге ҳақыйкатты айтаман деп, душпаныңыз болым ба?

¹⁷ Мухаддес Нызамды орынлауды талап еткенлер сизлерди өз тәрепине аўдарыўға тырысып атыр, бирак бул жақсы нийет емес. Өзлериңе бағыныўға тырысыўыңыз ушын, олар сизлерди бизлерден айырмакшы. ¹⁸ Жақсы нийет пенен тырысыў – бул жақсы нәрсе. Бул тек мен сизлердин аранызда болғанымда емес, ал бәркулла усылай болса жақсы. ¹⁹ Балаларым! Масих сыйқлы болмағаныңызша, мен сизлерди қайтадан туўып атыргандай, толғақ азабын шекпектемен. ²⁰ Ҳәзир жаңынызда болып, дауысымды мүләйим қылып өзгертсем еди. Өйткени сизлерди не қыларымды билмей, аң-тан болып турман.

Ажар ҳәм Сара мысалы

²¹ Мухаддес Нызам астында жасаўды қәлеген сизлер маған айтыңларшы, Мухаддес Нызамның не дайтуғының билмейсизлер ме? ²² Себеби Ибраїымның еки улы болды: биреүи шоры хаялдан, екиншиси

* 4:6 Сөзбе-сөз: «Абба, Эке!» Абба – арамей тилинде «Эке» дегенди анлатады. Экеси менен баласының арасындағы жүдә жақын байланысты билдиредүғын сөз.

азат ҳаялынан еди, деп жазылған*. ²³ Шоры ҳаялдан болған улы әпиүайы жол бойынша, ал азат ҳаялдан болған улы ўәде бойынша туўылды.

²⁴ Бунда тымсал мәниси бар. Бул еки ҳаял еки келисімди анлатады. Биреүи құллықта болатуғын балаларды түүтатуғын Ажар – Синай тауында дүзилген келисімнің тымсалы. ²⁵ Арабстандағы Синай тауының тымсалы болған Ажар хәзирги Ерусалимди анлатады. Өйткени бул қала өз халқы менен еле де Мухаддес Нызамның құллығында. ²⁶ Бирақ, аспандағы Ерусалимнің тымсалы болған Сара азат**, ол бизлердин а남ызы. ²⁷ Себеби былай деп жазылған:

«Хәй, бала туўмайтуғын наسىлсиз ҳаял шад бол!

Толғақ азабын билмейтуғын ҳаял,

Дауысыңды көтерип, бақыр!

Өйткени жалғыз баслы ҳаялдың балалары,

Күйеүи бар ҳаялдың балаларынан көп»***.

²⁸ Туўысқанлар! Сизлер де Ісақ сыйқылыштың үәде бойынша туўылған балаларсыз. ²⁹ Әпиүайы жол менен туўылған Мухаддес Руўхтың үәдеси бойынша туўылғанды қалай қуўдалаған болса, хәзир де солай болып атыр.

³⁰ Бирақ, Мухаддес Жазыў не дейди?

«Шорыны ҳәм оның баласын қуўып жибер,

Себеби шорының улы,

Азат ҳаялдың улы менен бирліктө,

Мийрасқа шерик бола алмайды»****.

³¹ Солай етип, туўысқанлар, бизлер шоры ҳаялдың емес, ал азат ҳаялдың балаларымыз.

Бесинши бап

Азаттығызызды сақлаңдар!

¹ Масих бизлерди еркін өмир сүрийимиз ушын азат қылды. Соңлықтан беккем тұрынлар, өзлериңизге қайтадан құллық мойынтырығын салыўға жол койманлар.

² Қарандар! Мен, Павел, сизлерге мыналарды айтап атырман: егер сұннет етилсениз, Масихтың сизлерге хеш пайдасы жок. ³ Сұннет етилген хәр бир адамды және ескертеп атырман: ол пүткіл Мухаддес

* 4:22 Жаратылыш 21:1-12.

** 4:26 Сөзбе-сөз: «Бирақ аспандағы Ерусалим азат».

*** 4:27 Иишая 54:1.

**** 4:30 Жаратылыш 21:10.

Нызамды орынлауға парызылы. ⁴ Мухаддес Нызамды орынлау арқалы ақланыўға тырысып атырған сизлер Масихтан айырылдыңлар. Кудайдың мийриминен алысладыңлар.

⁵ Бирак бизлер Мухаддес Руўх себепли исеним арқалы ақланыўдан үмит етип, интизарлық пенен күтпектемиз. ⁶ Ийса Масихқа исенетуғынлар ушын сұннетлениўдин де, сұннетленбейдін де хеш қандай әхмийети жок. Тек сүйиспеншилик пенен ҳәрекет еткен исеним ғана әхмийетли.

⁷ Сизлер жақсы баратыр единлер. Ҳақыйқатқа бойсыныўды даўам етиўден сизлерди ким айнитты? ⁸ Бундай айнитыў сизлерди шақырған Қудай тәрепинен болмады. ⁹ Аз ғана ашытқы путкил қамырды ашытады. ¹⁰ Сизлердин басқаша пикир жүргизбейтуғыныңызға Ийем Ийса алдында исенимим көмил. Бирак, сизлердин ақылыныңды шатастырған ким болыўына қарамай, жазасын тартады.

¹¹ Маған келетуғын болсак, туýысканларым, егер елге дейин сұннеттің керек екенлигин жәриялап келгенимде, қуýдаланар ма едим? Егер олай болғанда, атанак ағаш ҳаққында айтқан ўазларым себепли машқала туýылмас еди. ¹² Қәне енди, сизлерди үгитлеп атырғанлардың ҳәммеси өзлерин акта етсе*!

¹³ Туýысканлар! Қудай сизлерди азат болыўға шақырған. Тек азаттығыныңды өз тәбиятыныңдың қәлеўлеринин қурбаны қылман. Оның орнына бир-бириңизге сүйиспеншилик пенен хызмет етингер. ¹⁴ Пүткил Мухаддес Нызам бир сөзде жәмленген: «Өзиңди қалай сүйсөң, жасыңдағы адамды да солай сүй»**. ¹⁵ Бирак бир-бириңиз бенен тислесип, бир-бириңизди жесенлер, онда бир-бириңизди жок етиўден абайлы болыңлар!

Адам тәбияты хәм Мухаддес Руўх

¹⁶ Және айтажағым мынау: Мухаддес Руўхқа бойсынып жасаңлар! Соңда өз тәбиятыныңдың жаман қәлеўлерине хеш қашан бойсынбайсызлар. ¹⁷ Өйткени адам тәбиятының жаман қәлеўлери Мухаддес Руўхқа, Мухаддес Руўх адам тәбиятының жаман қәлеўлерине карсы. Олар бир-бирине карсы болғанлықтан, сизлер ислеўди қәлеген нәрселеринизди ислей алмайсызлар. ¹⁸ Ал егер сизлер Мухаддес Руўхтың жетелеўи менен жүрсөнлер, онда Мухаддес Нызам астында емессизлер.

¹⁹ Адамның гүнакар тәбиятының ислери аян, олар: неке хадаллығын бузыў, харамылық, бузықшылық, ²⁰ бутпаразлық, сыйқыршылық,

* 5:12 *Ақта етиў – пиштириў.*

** 5:14 *Лебий 19:18.*

душпанлық, жәнжелкешлик, құншиллик, ғәзеп, менменлик, ала-үызылық туýдырыў, бөлиниў, ²¹ қызғаншақлық, мәскүнемшилик, айшы-әширет хәм усыларға уксаган нәрселер. Сизлерди алдын ескерткенимдей, және ескертип атырман: усындаи ис-хәрекетти ислеўшилер Кудайдың Патшалығын мийрас етип алмайды.

²² Бирак, адам өмиринде жетистиретуғын Мухаддес Руўхтың же-миси – сүйиспеншилик, қуўаныш, тынышлық, сабырлылық, мий-римлилик, қайырқомлық, садықлық, ²³ мұләйимлилик хәм өзин ту-тып билиў. Бундай ислерге қарсы хеш қандай нызам жоқ.

²⁴ Ийса Масихқа тийисли болғанлар өз тәбиятын қәлеўлери хәм нәпсилери менен бирликте атанақ ағашқа шегелеп қойған. ²⁵ Мухад-дес Руўх өмиirimиздин тийкары болғанлыктан, Оның жетелеўи ме-нен жүрэйик. ²⁶ Данқпараз болмайық, бир-бирииздин ашыўымызға тийип, қуншиллик етпейик.

Алтыншы бап

Жақсылық қылыўдан жалықпанлар!

¹ Туўысканлар! Егер биреўдин гұна ислегени мәлим болып қалса, Мухаддес Руўхқа бойсынып жасап атырған сизлер бундай адамды мұләйимлик пенен туўры жолға салынлар. Сизлер де азғырылмаў-ыңыз ушын өзлериңизге сак болынлар. ² Бир-бирииздин аўырман-лығынызды көтеринлер. Сонда Масихтың Нызамын орынлайсыз-лар. ³ Егер ким де ким хеш нәрсе болмаса да, өзин әхмийетли адам деп есапласа, өз-өзин алдаған болады. ⁴ Ҳәр бир адам өз ис-хәреке-тин тексерип көрсін. Сонда өзин басқалар менен салыстырмай, өз табыслары менен мақтана алады. ⁵ Себеби хәр бир адам өз аўырман-лығын өзи көтериў тийис.

⁶ Кудайдың сөзин үйрениші устазы менен барлық ийгиликли нәрселерди бөлиссин.

⁷ Өз-өзиңизди алдаманлар, Кудайды алдаў мүмкін емес. Адам не ексе, соны орады. ⁸ Өзинин гұнакар тәбиятына бойсынышы сол тәби-ятқа тән өлим алады. Мухаддес Руўхқа бойсынышы Мухаддес Руўхқа тән мәңгилик өмирди алады*. ⁹ Солай екен, жақсылық ислеўден жа-лықпанлар. Егер ҳәлсизленип қалмасақ, ўақты келгенде жемисин орып аламыз. ¹⁰ Сонлықтан мүмкіншилигимиз бар екен, ҳәмме адам-ға, әсиресе исениші туўысканларымызға жақсылық ислейик.

* ^{6:8} Сөзбе-сөз: «Өз тәбиятына еккен тәбиятынан өлим орып алады. Руўхқа еккен Руўхтан мәңгилик өмир орып алады».

*Соңғы ескертиўлер
хәм сәлемнамалар*

¹¹ Қаранлар, өз қолым менен сизлерге қандай үлкен хәриплер менин жазып атырман! ¹² Сыртқы көриниси менен адамларға унағысы келгенлер Масихтың атанақ ағашы себепли күйдаланбаў ушын, сизлерди сұннет етилиүге мәжбүрлемекте. ¹³ Бирақ, сұннет етилгенлердин өзлери де Мухаддес Нызамды орынламайды. Олар тек сизлердин денелериңиз берен мактандыў ушын ғана сұннет етилийнізди қәлеп атыр.

¹⁴ Ал мен Ийемиз Ийса Масихтың атанақ ағашынан басқа бир нәрсе менен хеш қашан мақтанбайман. Усы атанақ ағаш арқалы дүнья мен ушын өлген, мен де дүнья ушын өлгөнмен. ¹⁵ Сұннетли болыў ямаса болмаў әхмийетли емес, әхмийетлиси – жана жаратылыс болыў. ¹⁶ Усындай қағыйда бойынша жасап атырғанлардың ҳәммесине, яғни Қудайдың халқына* тынышлық ҳәм мийрим-шәпәт болсын!

¹⁷ Ендигиден былай, хеш ким маған жәбир бермесин. Өйткени менин денемде Ийсаның жарақатларының излери бар.

¹⁸ Ҳәй, туўысқанлар! Ийемиз Ийса Масихтың мийрими руўхынызға яр болсын! Аўмийин.

---

* 6:16 Сөзбе-сөз: Кудайдың Израилына.